

KUJICHIK'NIK JUNAM

Pacha' ri at jek'ut nik'ajtaq winaqchic itomchila' che ri ilonel chak rech le ja saq Casa Blanca, xuq'axej ubixik uk'isic le cholb'al chak rech le DACA (patanchak taqalchikech le keyopnik pale káslemal chutintaq ak'alab) xuquje' xuq'axej uya'ik ubixik ru chomanik rech uchupik pataq'ilal pale uwaqib' ik'. k'nabajsaxik ub'ixik che le b'anb'al taqanib'al kub'ij k'isb'altzij suk'u ru chomanik puwi' le cholb'al chak chuxetaq le urox ik' rech le junab'chik petanaq.

DACA uyo'om chiketaq waqxaqib' jo'k'al 800 winaq alb'om chut'in - íchik'nelab' - ruk'le komon nim chijinem xuquje' utzilal yata'nem pak'aslemal, rachil le utzil pwaq ri jastaq utzilal pakiwi' le taq komon. Arek'uwa' wetaq jupuqtaq komon xaqtakuk' kuj chukunwi xuquje' kuk'taq nik'aj ak'alab'. Mastak'ane moja' ketamtajik le ke'elwi chajuntirwi che we jun chomanik, jek'ut le saqil anqil' che kesaxik le jastaq chijinem ib' tzujum rumal le DACA, arek'ula' qatarne'j rij nojimal'.

Rumalk'uri' kujtob'an pakiwi' leqak'alab', le jun ja winaq, xuquje' kaqaya'ó risataq rajawxik kuj tob'anik chikech je' kaqak'utu' le qata'k'alik chomb'al che kaqab'ono ri kemanik utzlaj utzilal, pakiwi' ronojel le kechukun tob'nem chikech le ak'alab'. Chata' tob'anik – pawí at, pakiwi' ri iwachi'l, pakiwi' ri ak'alab' xuquje' pakiwi' le jataq winaq che ketob'anik toq'ob'..... qeta'm che jetaqwa' rumal xane' kumolrib' le nimlaj kosnaqil' paqawi' ek'ut le tob'anik chikech qonojel xa rajawxik.

Q'axlem rij nik'ajtaq sataq rajawxik ka cholxik.

Jun. Ra DACA a't xas utznari' jas te'kut kakojtachik kunchi' kk'is ri qij uchoq'ab'. Ri cholb'al chak xas tajin kub'ana' ri chakpatan. Arek'ut che ri a't k'o ra DACA, xas utzri' ka kojo k'o ru choqab.

Keb'. Le uk'ulmanik taqtzij b'onom xuquje' le awuj ya'tal chawe rech loq' kat chukunik rech le DACA che kk'is uchuqa'b' chetaq we qij ri' xuquje' le job' qij che le urox ik' che le junab' petanaq, rajawxik klijacha' rech k'ut kb'an k'ak' ub'anik loq'b'a kunchib'a le job' qij rech le ulajuj ik' rech we junab.

Ek'ut at che k'o ra wuj yata'l chawe che loq kat chukanik, che kk'is uchuqa'b' che taq we qij ri' xuquje' le job' qij che le urox ik' che le junab' petanaq, tek'ut kawaj k'ak' ub'anik, at rajawxik kata' jun k'ak' ubanik rech keb junab' ra DACA a't kunchib'a le job' qij che le ulajuj ik rech we junab'.

Oxib'. Loq'tachik ri elemb'ik jek'ut ri okem pari kaxla'n chaq'ap ruk' utzilal taqalik ya'talik ruk' le nab'e ra DACA. Qetam'taj loq'kut kya'chike le winaq che kye'lbik pari kaxla'n ch'aqap EE.UU. ruk' utzilal taqalik ya'talik che xak'ut unab'ajsam tzaljanem pari kaxla'n ch'aqap ruk' le q'axlem tzij rech le uk'isik le cholb'al chak.

Kijab'. Arek'ut k'o kawaj kata' che ri akaslemal koj'lem pari kaxla'n ch'aqap xuquje' su ri loq utzilal uxulnem, cha tzijbejb'a ruk' jun tob'anel, xuqujene' ruk' jun ajk'amalb'e ruk' retamb'al uwujilb'al puwi le solnik q'atb'altzij waral kaxla'n (BIA) maruk'taj jun winaq xaq uyab'al ubixik tzij, are'kut. Ruk' k'u anaqil' kunchi' kix kuni'k chi solij le tzi'b'alel tzij www.adminrelief.org rech'ut kiroq'o le k'extaj tojnem xuquje' utzlaj chak patan rech le ubanik ubixic le taqanik amak.

Karajne' k'o kawaj kata' xuquje' kameyma' puwi' ri achakpatan, le awachoch rat, ri a chich, ri awuj ya'talchaw rech kab'insaj le chich', jene' ri awujil luwchi' tzi'b'atalwi, chattzijonba' ruk' jun nim retambal puwi' le chakpatan xuquje' solij le tzi'b'alel tzij www.nilc.org chetaq we qijri' jene' ri qijchik epetna'q rech kya'kut ri ub'e'il le taqanik tzij chawe puwitaq ri chawem xaq'tzib'ej rij, kub'ij ub'e suk'ut xuk'ulmaj k'axk'olil xaqk'atet kk'isik le DACA.ss

Job'. Chak'olo' jun esalwuch che ri awuj ya'tal chawe loq katchukunik rech le DACA pari' ab'orxa'-ronojel qij, chajij ronojel taq ri awuj, arek'ut xas are' anaqil ri uk'utik che ya'tal chawe ri a DACA. Makub'i' ak'ux charij ri ICE jene' puwi' le taqanel tzij usaqarsik sataq loq'om, xuquje' pataq ri chajim b'e q'axlem pataq kaxla'n ch'aqap, chisukuj le jastaq tzij pa ri k'ololel tzij xak'atet kix tek'axic.